

Metodebilag A: De gymnasiale uddannelsers erfaringer med nødundervisning som følge af covid- 19-pandemien

INDHOLD

Metodebilag A: De gymnasiale uddannelsers erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien

1	Indledning	5
<hr/>		
2	Formål og design for den samlede undersøgelse	6
2.1	Formål og undersøgelsesspørgsmål	6
2.2	Metodisk design	8
<hr/>		
3	Forundersøgelse for den samlede undersøgelse	11
3.1	Afgrænset desk study	11
3.2	Indledende interview	12
<hr/>		
4	Kvalitative metodeelementer i undersøgelsen på det gymnasiale område	13
4.1	Telefon/skype-interview	13
4.2	Interview med tidligere 3.g elever	14
4.3	Kodning og analyse	15
<hr/>		
5	Kvantitative metodeelementer i undersøgelsen på det gymnasiale område	17
5.1	Tværgående for spørgeskemaundersøgelserne	17
5.2	Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på de gymnasiale uddannelser	18
5.3	Spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser	24

1 Indledning

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut om at gennemføre en systematisk erfaringsopsamling fra nødundervisningen i foråret og forsommeren 2020 som følge af covid-19-pandemien, herunder både nedluknings- og genåbningsperioden. Denne erfaringsopsamling dækker grundskole-, ungdomsuddannelses- og voksenuddannelsesområdet og rummer i alt fem delundersøgelser og tilhørende rapporter: (1) grundskolen, (2) gymnasiale uddannelser, (3) erhvervsuddannelser, 4) (den forberedende grunduddannelse (FGU) og den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) samt (5) voksen og efteruddannelser.

Dette metodebilag uddyber formål og design for den samlede erfaringsopsamling. Derudover gives der en detaljeret beskrivelse af de metodeelementer, der ligger til grund for rapporten omkring erfaringer fra nødundervisningen på *gymnasieområdet*.

Bilaget rummer ud over dette indledende kapitel fire øvrige kapitler. Kapitel 2 og 3 er generelle og ens for alle erfaringsopsamlingens rapporter. I kapitel 2 beskrives formål og design for den samlede undersøgelse. Kapitel 3 giver en beskrivelse af forundersøgelsen for den samlede undersøgelse på tværs af de fem uddannelsesområder. Kapitel 4 og 5 er specifikke for hvert område. Her med fokus på *gymnasieundersøgelsen*. Kapitel 4 præsenterer en detaljeret beskrivelse af de kvalitative metodeelementer og kapitel 5 beskriver de kvantitative metodeelementer i *gymnasieundersøgelsen*. For en detaljeret beskrivelse af de kvalitative og kvantitative metodeelementer på de øvrige uddannelsesområder henvises til de metodebilag, der hører til de respektive rapporter:

- Grundskolers erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien
- Erhvervsskolers erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien
- STU og FGU's erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien
- Voksen- og efteruddannelsers erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien.

2 Formål og design for den samlede undersøgelse

2.1 Formål og undersøgelsesspørgsmål

Formålet med undersøgelsen er at opsamle erfaringerne fra skolernes nødundervisning i foråret og forsommeren 2020 som følge af covid-19-pandemien. Dette med henblik på at afdække, hvordan skoler og institutioner styringsmæssigt og pædagogisk har grebet nødundervisningen an, samt at uddrage læring, der kan bidrage til fremtidig udvikling af undervisningen på grundskole-, ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Erfaringsopsamlingens undersøgelsesspørgsmål tager afsæt i et todelt fokus på henholdsvis (A) styring og ledelse samt (B) undervisning og pædagogik.

Ad A) Styring og ledelse

1. Beskrivelse af styringsrammerne for undervisningen i covid-19-perioden
 - a. I hvilken udstrækning har lederne benyttet sig af de ændrede formelle rammevilkår omkring nødundervisningen under hhv. nedlukningen og genåbningen?
2. Oplevet betydning af de ændrede rammevilkår omkring nødundervisningen for undervisningens tilrettelæggelse
 - a. Hvilke fordele og ulemper ift. undervisningens tilrettelæggelse oplever ledere og lærere, at der har været forbundet med de ændrede formelle rammevilkår for undervisningen i nødundervisningsperioden?
3. Kontekstens betydning for nødundervisning
 - a. Hvilke kontekstuelle forhold har efter ledernes og lærernes oplevelse haft betydning for erfaringerne med de ændrede formelle rammevilkår, der har været forbundet med nødundervisningen?
4. Medarbejderledelse på afstand, herunder sikring af kvalitet i nødundervisningen
 - a. Hvordan har lederne praktiseret ledelse på afstand? Herunder hvordan har de sikret undervisningens kvalitet, og fulgt op på elevernes faglige progression og trivsel?
5. Læringspunkter fra nødundervisningen
 - a. Hvilke erfaringer mht. ændrede formelle rammevilkår i forbindelse med nødundervisningen, oplever ledere og lærere, at det vil være særlig vigtigt at bringe med videre i forbindelse med udviklingen af undervisningen under mere normale forhold?

Ad B) Undervisning og pædagogik

1. Beskrivelse af undervisning i covid-19-perioden.
 - a. Hvordan har undervisningen set ud i nedlukningsperioden? Der skelnes mellem forskellige former for nødundervisning herunder synkron/asynkron digital undervisning, med/uden lærerdeltagelse, individuelt/gruppebaseret, forskellige former for opgaver/afleveringer (skriftlige, video/lyd), ny/øget brug af digitale læremidler.
 - b. Hvordan har undervisningen set ud i genåbningsperioden? Der skelnes mellem forskellige former for nødundervisning herunder undervisning uden for skolens matrikel (fx udeskole, praktisk undervisning), ændret tilrettelæggelse af skoledagen og uddannelsesforløb (herunder kombinationer af fremmødeundervisning og fjernundervisning), undervisning i mindre grupper mv.
 - c. Hvordan er det prøveforberedende arbejde/afvikling af prøver/eksaminer og eventuelle alternativer hertil foregået på grundskoler og ungdomsuddannelse i covid-19-perioden?
 - d. Hvordan har lærerne oplevet arbejdsmængden, herunder forberedelsestiden?
 - e. Hvordan har lærerne oplevet opstillingen til det øgede omfang af digital afvikling af undervisningen?
 - f. Hvordan har lærernes kollegiale samarbejde fungeret i nedluknings- og genåbningsperioden?
 - g. Hvordan arbejder grundskolerne og ungdomsuddannelsesinstitutionerne videre med de evt. potentialer, der er opstået i forlængelse af nødundervisningen og hvilke faktorer er med til at muliggøre og vanskeliggøre dette arbejde?
2. Oplevet betydning af nødundervisningen
 - a. I hvilken grad (sammenlignet med den normale undervisning) oplever lærere og elever, at nødundervisningen i nedlukningsperioden – i dens forskellige former, jf. ovenfor - har understøttet elevernes faglige læring, motivation og trivsel?
 - b. I hvilken grad (sammenlignet med den normale undervisning) oplever lærere og elever, at nødundervisningen i genåbningsperioden har understøttet elevernes faglige læring, motivation og trivsel?
 - c. Hvilke nødundervisningsformer har lærere og elever oplevet som mere eller mindre velfungerende – i hvilke fag, til hvilke opgavetyper og hvorfor?
 - d. Hvilke forskelle er der i forskellige elevgruppers trivsel og oplevelse af udbytte af de forskellige undervisningsformer anvendt i covid-19-perioden?
 - e. Hvilken betydning oplever lærere og elever, at aflysning af afgangsprøver og eksaminer, samt alternativer hertil, har haft for elevernes motivation, deltagelse, trivsel, læringsudbytte samt næste skidt i uddannelsessystemet?
3. Kontekstens betydning for nødundervisning
 - a. Hvilken betydning har kontekstuelle forhold haft iht. at skabe en nødundervisning, der har understøttet elevernes motivation, deltagelsesmuligheder, trivsel og oplevet læringsudbytte? I nedlukningsperioden? I genåbningsperioden? Kontekstuelle forhold indbefatter fx elevforudsætninger/skolens elevgrundlag, lærernes forudsætninger, herunder adgang til og erfaring med digitale læremidler, skolens kultur, lærersamarbejdet, ledelsens støtte og rammesætning, samt økonomiske forhold, herunder tilskud.

4. Læringspunkter fra nødundervisningen

- a. Hvilke erfaringer oplever ledere, lærere og elever, at det vil være særlig vigtigt at bringe med videre? Læringspunkterne kan vedrøre den gennemførte undervisning, oplevelsen af undervisningen og de kontekstuelle forholds betydning for denne (punkt 1-3).

2.2 Metodisk design

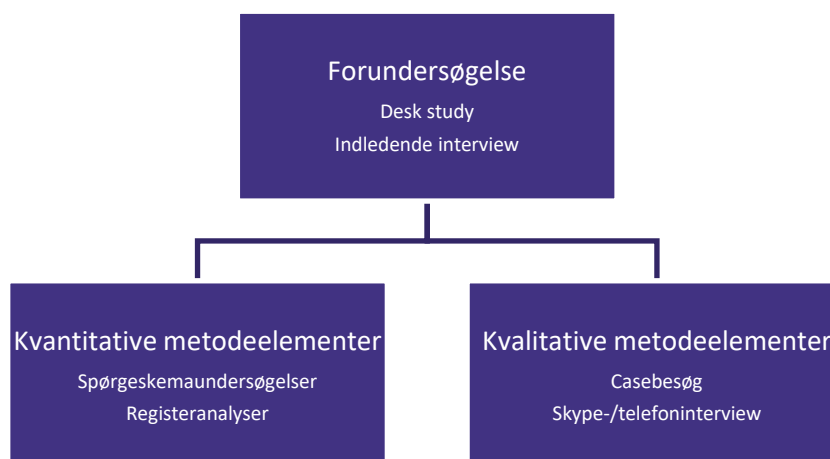
Erfaringsopsamlingen bygger på en kombination af kvantitative og kvalitative datakilder, der indtager perspektiver fra en række forskellige aktører, herunder ledelse, lærere og elever.

Overordnet består det metodiske design for den samlede erfaringsopsamling af følgende tre elementer, der ligeledes fremgår af figur 2.1:

- En forundersøgelse på tværs af uddannelsesområderne, som har bestået af et mindre desk study og en række indledende interviews. Elementerne i forundersøgelsen uddybes i kapitel 3.
- Kvalitative metodeelementer bestående af casebesøg og interviews gennemført over Skype eller telefon, hvilket for gymnasieundersøgelsen uddybes i kapitel 4.
- Kvantitative metodeelementer bestående af spørgeskemaundersøgelser blandt ledere, lærere¹ og elever, samt tilhørende registeranalyse, hvilket for gymnasieundersøgelsen uddybes i kapitel 5.

FIGUR 2.1

Metodeelementer i den samlede erfaringsopsamling

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Tabel 2.1 giver et overblik over hvilke datakilder, der er anvendt på tværs af de forskellige uddannelsesområder.

1 Der indgår kun spørgeskemaundersøgelse blandt lærere i grundskoleundersøgelsen.

TABEL 2.1

Datakilder for den samlede erfaringsopsamling

	Grundskole	GYM	EUD	FGU	STU	VUC	AMU
Survey	Skoleledere Lærere Elever	Rektorer Elever	Uddannelsesledere Elever	Skoleledere Elever	Skoleledere	Uddannelsesledere	Uddannelsesledere
Antal Caseskoler	9 skoler			3 skoler	3 skoler		
Interview med caseskoler	Fokusgruppeinterview med i alt 41 lærere Fokusgruppeinterview med i alt 48 elever 9 individuelle interview med ledere (Skype-interview)			3 individuelle interview med ledere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 11 lærere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 19 elever	3 individuelle interview med leder, heraf 2 Skype-interview Gruppe- eller individuelle interview med i alt 11 lærere, heraf Skypeinterview med 8 lærere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 8 elever, heraf Skypeinterview med 6 elever		
Supplerende telefon-/Skype-interview	8 individuelle interview med tidligere 9. klasse elever	4 individuelle interview med ledere 5 individuelle interview med lærere 7 individuelle interview med tidligere 3.g elever	4 individuelle interview med ledere 6 individuelle interview med lærere	2 individuelle interview med ledere 2 individuelle interview med lærere	3 individuelle interview med ledere 1 individuelt interview med en lærer	10 individuelle interview med undervisere	10 individuelle interview med undervisere

	Grundskole	GYM	EUD	FGU	STU	VUC	AMU
Registerundersøgelse	Opdeling af udvalgte resultater ift. elevers baggrunds-karakteristika og tidligere nationale test-resultater.	Opdeling af udvalgte resultater ift. elevers baggrunds-karakteristika og karakterer fra folkeskolens afgangsprøve					

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021

2.2.1 Afgrænsninger inden for hvert af uddannelsesområderne

På **grundskoleområdet** afgrænses der til folkeskoler og de frie- og privatskoler, dog uden at der er opdelt på de to skoletyper i analysen. Efterskoler indgår i såvel leder- som lærerdelen af undersøgelsen men ikke i elevdelen af surveyundersøgelsen eller i casebesøgene. På **ungdomsuddannelsesområdet** indgår de gymnasiale uddannelser², erhvervsuddannelserne, den forberedende grunduddannelse (FGU) og den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). På **voksenuddannelsesområdet** gennemføres erfaringsopsamlingen på institutionsniveau som en survey blandt uddannelsesledere og er afgrænset til at beskæftige sig med AMU på erhvervsskoler samt VUC (herunder FVU, AVU, enkeltfags-HF). OBU indgår *ikke* i undersøgelsen.

2 I denne undersøgelse indgår følgende gymnasiale uddannelser: Stx, hf, htx og hhx.

3 Forundersøgelse for den samlede undersøgelse

Erfaringsopsamlingen er informeret og kvalificeret gennem en forundersøgelse, der dels har bygget på viden fra allerede eksisterende undersøgelser i et afgrænset desk study, dels har bestået af en række indledende telefoninterview. Formålet med begge elementer var, at de skulle bidrage til at fokusere det tematiske indhold og kvalificere sprogbrugen i den efterfølgende dataindsamling herunder spørgeskemaer og spørgeguides til brug i kvalitative interview.

3.1 Afgrænset desk study

Denne erfaringsopsamling har ladet sig inspirere af og bygget på viden fra de undersøgelser, der allerede i sommeren 2020 var gennemført om elever, lærere og lederes oplevelser af nødundervisningen, som følge af covid-19-pandemien.

Konkret indgik følgende undersøgelser i EVA's afgrænsede desk study:

Grundskoleområdet

- Danmarks Læringsforening (april 2020): "Undersøgelse blandt lærere og børnehaveklasseledere i folkeskolen om nødundervisning under covid-19-nedlukningen"
- Nationalt center for Skoleforskning DPU Aarhus/SDU (april 2020): "Nødundervisning under Corona-krisen – et elev- og forældreperspektiv"
- Rambøll (august 2020): "Coronakrisen set fra et ungeperspektiv"
- Egmont (2020) "Ungdom på pause – Unges liv og læring i en Coronatid".

Ungdomsuddannelsesområdet

- eVidenCenter og DEA (juni 2020): "Fjernundervisning på ungdoms- samt voksen- og efteruddannelser"
- SDU (april 2020): "Gymnasiet i den historiske Corona-tid – et elevperspektiv"
- Nationalt Center for Erhvervspædagogik (oktober 2020): "Onlineundervisning under coronakrisen".

Viden fra de ovenstående undersøgelser er blevet inddraget til at kvalificere udformningen af spørgeskemaer og spørgeguides til ledere, lærere og elever på tværs af uddannelserne i erfaringsopsamlingen. I den forbindelse er både undersøgelsernes konklusioner og spørgsmålsformuleringer i de tilhørende spørgeskemaer blevet inddraget til at fokusere temaerne og kvalificere sprogbruget i indeværende dataindsamling. Til eksempel er undersøgelsernes konklusioner omkring lærernes digitale omstilling, rammer og struktur for undervisningen, anvendelse af undervisningsformer i nedlukningsperioden, variation og feedback i undervisningen og elevernes motivation og trivsel blevet inddraget til at fokusere spørgsmålene både i spørgeskemaerne og spørgeguides.

3.2 Indledende interview

Som første led i erfaringsopsamlingen, er der gennemført i alt 21 interview blandt hhv. ledere og lærere inden for de forskellige uddannelsesområder (dog undtaget VUC og AMU, hvor EVA i samråd med BUVM besluttede at konvertere de planlagte indledende interview til interview, der kunne indgå i selve dataindsamlingen mhp. at kunne supplere ledersurveyen på VEU-området med interview med lærere.).

De indledende interview gav indblik i, hvilke typer af erfaringer lærere og ledere havde gjort i nødundervisningsperioden og hvilke erfaringer, der var bragt med videre i organisering og undervisning på skoler og uddannelsesinstitutioner. Interviewene bidrog dermed til, at fokusere indholdet og kvalificere sprogbruget i de spørgeskemaer og spørgeguides, der blev udviklet til brug for dataindsamlingen. Der er gennemført følgende interview, fordelt på de forskellige uddannelsesområder:

TABEL 3.1

Indledende interview

Grundskole	GYM og EUD	FGU og STU	I alt
4 ledere	3 ledere	3 leder	10 ledere
5 lærere	3 lærere	3 lærer	11 lærer

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Interviewene er gennemført telefonisk ud fra en semistruktureret spørgeguide, og havde en varighed på ca. 30 minutter. Der blev skrevet noter i forbindelse med interviewene og interviewene blev optaget. Respondenterne er rekrutteret i EVA's netværk.

4 Kvalitative metodeelementer i undersøgelsen på det gymnasiale område

4.1 Telefon/skype-interview

Et centralt element i den kvalitative dataindsamling er kvalitative interview med ledere og lærere på erhvervsuddannelserne. Der er gennemført hhv. telefon/skype-interview med i alt fire uddannelsesledere og seks lærere fra fire forskellige gymnasier. Formålet med interviewene har været at belyse erfaringer på de udvalgte gymnasier ud fra flere forskellige perspektiver.

4.1.1 Udvalgelse af respondenter

Ledere og lærere er udvalgt i forhold til følgende kriterier:

- Spredning i forhold til gymnasial retning (stx, hf, htx og hhx)
- Tilstræbt at udvælge lærere, som underviser i forskellige fag – inklusiv kreative/praktiske fag som idræt, musik og fysik.
- Geografisk spredning.

Skemaet nedenfor giver et overblik over de seks udvalgte uddannelsesinstitutioners kendetegn på de nævnte parametre.

TABEL 4.1

Udvalgte gymnasier

	Retning	Ungdomsuddannelse(r)	Interviewpersoner
Gymnasie 1	Sjælland	Stx Hf	Skoleleder Lærer Lærer
Gymnasie 2	Sjælland	Stx Hf	Skoleleder Lærer Lærer
Gymnasie 3	Hovedstaden	Hhx	Skoleleder Lærer

	Retning	Ungdomsuddannelse(r)	Interviewpersoner
Gymnasie 4	Nordjylland	Htx	Skoleleder Lærer

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021

Interview med skoleledere

Der er gennemført individuelle interview fire skoleledere, der tilsammen repræsenterer stx/hf, htx og hhx. Formålet med interviewene med lederne var iht. undersøgelsesspørgsmålene at bidrage med dybdegående viden og udfoldet beskrivelse af ledernes oplevelser med håndtering af covid-19-nedlukningen og deres praktisering af ledelsesopgaven på afstand. Lederne kunne endvidere videregive deres indtryk af, hvordan undervisningen blev tilrettelagt af forskellige lærere og i forskellige fag, samt hvordan forskellige elevgrupper oplevede de forskellige undervisnings- og kontaktformer anvendt i covid-19-perioden. Interviewene havde en varighed af ca. 60 minutter.

interview med lærere

Der er gennemført individuelle telefon/Skype interview med i alt 6 gymnasielærere. Formålet med interviewene var, iht. undersøgelsesspørgsmålene at bidrage med dybdegående viden og udfoldede beskrivelser af lærernes erfaringer med nødundervisningen samt deres oplevelser af, hvordan rammerne for nødundervisningen - herunder ledelsesunderstøttelse - har påvirket deres opgaveløsning, undervisningskvaliteten og elevernes læring, motivation og trivsel. Lærerne kunne endvidere videregive deres indtryk af, hvordan forskellige elevgrupper oplevede de forskellige undervisnings- og kontaktformer anvendt i covid-19-perioden. Interviewene havde en varighed af ca. 60 minutter.

4.2 Interview med tidligere 3.g elever

I erfaringsopsamlingen indgår syv skypeinterview med elever, der i foråret 2020 gik i 3.g omkring reduktionen af prøver på ungdomsuddannelserne.

Formålet med disse elevinterview var at opnå dybdegående viden om elevernes refleksioner over deres oplevelser med, at prøverne er blevet reduceret og at nogle standpunktskarakteren bliver overført som prøvekarakter. Herunder, hvordan de oplever, at det påvirkede deres motivation, deltagelse, trivsel, læringsudbytte i undervisningen op til sommerferien og næste skridt i uddannelsessystemet. Derudover skulle interviewene give viden om, hvordan eleverne har oplevet eventuelle prøvelignende aktiviteter i perioden, det prøveforberedende arbejde og afholdelsen af de tre fastlagte prøver.

Eleverne er blevet rekrutteret gennem Epinions ungepanel, da eleverne i efteråret 2020 ikke længere er tilknyttet de samme uddannelsesinstitutioner. Eleverne er udvalgt med henblik på at opnå variation i forhold til følgende kriterier:

- Køn
- Geografi
- Videre uddannelse.

Skemaet nedenfor giver et overblik over kendetegn hos de syv tidligere 3.g elever, der deltog i interviewene.

TABEL 4.2

Deltagende elever

	Køn	Region	Ungdomsuddannelse	Nuværende uddannelse
Elev 1	Pige	Syddanmark	Stx	Sabbatår
Elev 2	Pige	Nordjylland	Stx	Lang videregående uddannelse
Elev 3	Pige	Nordjylland	Stx	Sabbatår
Elev 4	Dreng	Hovedstaden	Stx	Sabbatår
Elev 5	Dreng	Hovedstaden	Htx	Sabbatår
Elev 6 ³	Pige	Nordjylland	Htx	Længere videregående uddannelse
Elev 7	Pige	Midtjylland	Stx	Sabbatår

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Interviewene blev gennemført ved hjælp af en semistruktureret Spørgeguide. Spørgeguiden rummer ud over en intro følgende tre temaer:

- Elevernes oplevelse af prøveforløbet, herunder hvordan undervisningen så ud i den sidste periode af skoleåret 2019/20, hvorvidt der blev gennemført prøvelignende aktiviteter samt hvordan det prøveforberedende arbejde og afholdelsen af prøverne er foregået.
- Elevernes oplevelse af, hvad det anderledes prøveforløb har betydet for dem. Herunder hvordan de oplevede at prøverne blev reduceret, at deres årskaracter for flere fag blev ophøjet til prøvekaracter, hvordan elevernes motivation, deltagelse, læring og trivsel var i perioden og hvorvidt de var bekymret om deres videre uddannelsesforløb.
- Elevernes oplevelse af læringspunkter i forløbet.

Interviewene er gennemført på Skype eller over telefon og hvert interview varede ca. 30 minutter. Alle interview er optaget og transskriberet. Efterfølgende er interviewene blevet kodet og analyseret på samme vis som de øvrige interview i erfaringsopsamlingen, hvilket uddybes i næste afsnit.

4.3 Kodning og analyse

De kvalitative data er forberedt til analyseprocessen ved at transskribere lydoptagelserne. Ved transskribering bevares informantens eget ordvalg og der foretages en gengivelse af interviewet frem for en fortolkning. Det gøres for at sikre så autentiske data som muligt.

De udskrevne interview er analyseret af de konsulenter, som har gennemført interviewene. Analysen er foretaget ved brug af en systematisk tematisk kodning. Tematikkerne er udsprunget ved at sammenholde undersøgelsesspørgsmålene med de umiddelbare empiriske fund. For at sikre at

³ Denne elev gik sidste år i 10. klasse.

koderne var meningsfulde og tilstrækkelige, blev koderne afprøvet på interview fra hver respondentgruppe. Afprøvningen gav anledning til mindre justeringer i koderne. Da de endelige koder var på plads blev alle interview kodet. I analysen har der været fokus på at identificere både de mønstre, der går på tværs af materialet og på den variation, materialet indeholder.

I kodelisten anvendt til interview med leder og lærere indgår koder om skolens rammer for nødundervisningen, lederens tilrettelæggelse af undervisningen, indhold i undervisningen, samarbejde blandt lærerne, kontakt til eleverne, tiltag målrettet bestemte elevgrupper, lærernes arbejdstid/arbejdsomfang, prøver og eksaminer, periodens påvirkning på eleverne, potentialer og udfordringer samt ledelse.

I kodelisten anvendt på interview med tidligere 3.g elever indgår koder om prøvelignende aktiviteter, det prøveforberedende arbejde, afholdelse af prøver, elevernes motivation og deltagelse, læringsudbytte, trivsel, oplevelsen af karaktergivning og elevernes næste skridt i uddannelsessystemet.

5 Kvantitative metodeelementer i undersøgelsen på det gymnasiale område

Som led i gymnasieundersøgelsen har EVA udsendt to spørgeskemaer til hhv. ledere og elever på de gymnasiale uddannelser.

Teksten i dette kapitel baserer sig på og inddrager tabeller fra et metodenotat, som Epinion har udarbejdet til EVA som dokumentation for surveydataindsamlingen på *gymnasieområdet*.

5.1 Tværgående for spørgeskemaundersøgelserne

Spørgsmålene i spørgeskemaerne blev udarbejdet af EVA, mens opsætning, etablering af kontaktgrundlag samt selve indsamlingen af spørgeskemabesvareelserne blev varetaget af Epinion. Dataindsamlingen foregik i september og oktober 2020.

5.1.1 Spørgeskemaudvikling

Spørgsmålene til spørgeskemaerne for både ledere og elever på de gymnasiale uddannelser blev udviklet af EVA. Udviklingen af spørgsmålene til spørgeskemaerne blev kvalificeret af forudgående desk research af bl.a. de retningslinjer, der blev givet til de gymnasiale uddannelser, angående nedlukningen og genåbningen før sommerferien 2020, samt indledende telefon/Skypeinterviews med udvalgte respondentgrupper i målgruppen.

Spørgsmålene blev endvidere kvalitetssikret af Børne- og Undervisningsministeriet, hvad angår korrekt anvendelse af specifikke begreber relateret til nedluknings- og genåbningsperioden i forbindelse med covid-19-pandemien før sommerferien 2020.

Pilottest

Forud for spørgeskemaundersøgelsen blev spørgeskemaet pilottestet. Det overordnede formål med en pilottest er at gøre det muligt at indsamle data med færrest mulige måleproblemer. Konkret betyder det, at pilottestene skulle kvalificere spørgeskemaet og at sikre, at spørgsmålene blev forstået ensartet og i overensstemmelse med intentionen.

I interviewene blev spørgeskemaet gennemgået spørgsmål for spørgsmål, således at respondenterne kom igennem alle dele af spørgeskemaet. I interviewene var der særligt fokus på at få afklaret, om spørgsmålene var forståelige og meningsfulde, om svarkategorierne var tilstrækkelige og gensidigt udelukkende, om spørgeskemaet forekom logisk og klart, samt om spørgeskemaet manglede vigtige aspekter.

Pilotinterviewene blev gennemført af EVA som telefoniske interview med respondenter fra målgruppen. Interviewene varede ca. 30 minutters, alt efter hvor mange kommentarer informanterne havde.

Nedenstående skema viser et overblik over de gennemførte interview i forbindelse med pilottesten.

TABEL 5.1

Fordeling af respondentgrupper i pilottest

	Stx	Hf	Hhx	Htx	I alt
Ledere			2	2	4
Elever			2	0	2
Total			4	2	6

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

5.2 Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på de gymnasiale uddannelser

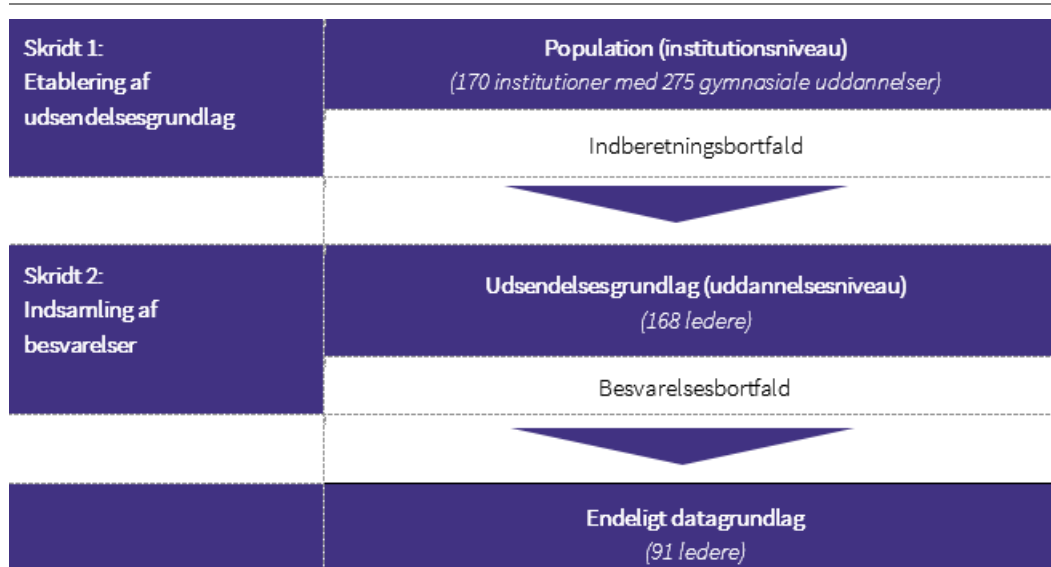
Spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere på de gymnasiale uddannelser blev tilrettelagt som en populationsundersøgelse blandt ledere af hhv. stx, hf, hhx og htx.

Fra population, til udsendelsesgrundlag til datagrundlaget sker imidlertid et indberetnings- og besvarelsesbortfald, så det endelige datagrundlag udgøres af samlet set 91 ledere fordelt på stx, hf, hhx og htx.

Figuren nedenfor illustrerer udviklingen fra population til udsendelsesgrundlag til det endelige datagrundlag for undersøgelsen.

FIGUR 5.1

Fra population til datagrundlag for ledere på de gymnasiale uddannelser

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Tilpasset af Danmarks Evalueringsinstitut.

I de følgende afsnit gennemgås dataindsamlingens faser enkeltvis, og svarprocenter samt repræsentativitet beskrives for det endelige datagrundlag.

5.2.1 Populationsafgrænsning

Populationen kan opgøres på forskellige niveauer, hhv. på institutionsniveau (hovedinstitution), på uddannelsesniveau (afdeling) og på individniveau (ledere). Medmindre andet er specificeret, anvendes begrebet 'population' i dette notat om populationen på uddannelsesniveau. Med institutioner menes hovedinstitutioner med dertilhørende hovedinstitutionsnumre, af hvilke der findes 170 i Danmark. Da nogle institutioner udbyder flere forskellige typer gymnasiale uddannelser, fx både stx og hf, udbyder disse 170 institutioner til sammen 275 gymnasiale uddannelser. Populationen består således af ledere på de 275 gymnasiale uddannelser, der udbydes i Danmark. De fleste i populationen vil have betegnelsen "rektor", men da enkelte institutioner, der udbyder mange forskellige typer uddannelser, fx både erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, vil enkelte i populationen have betegnelsen "uddannelsesleder". Derfor refereres der samlet set til respondentgruppen som gymnasieledere.

Idet nogle institutioner udbyder flere typer gymnasiale uddannelser men kun har én leder for disse uddannelser, er der et lille overlap mellem lederpopulationerne på uddannelsesniveau. Dette beskrives nærmere i afsnit om udsendelsesgrundlag (5.2.2).

Lederundersøgelsen er gennemført som en populationsundersøgelse blandt ledere på de enkelte uddannelser. Alle ledere i populationen er blevet forsøgt kontaktet i forbindelse med undersøgelsen.

5.2.2 Udsendelsesgrundlag

Da et samlet overblik over ledere på de gymnasiale uddannelser ikke er umiddelbart tilgængeligt, har det været nødvendigt at etablere et udsendelsesgrundlag. Indledningsvist blev undersøgelsespopulationen dannet ved et udtræk fra uddannelsesstatistik over elevbestanden opdelt på uddannelse, hvormed de uddannelsesinstitutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser blev identificeret. Herefter skete etableringen af udsendelsesgrundlaget forskelligt afhængig af institutions- og uddannelsestype:

For institutioner, der kun udbød én gymnasieuddannelse i foråret 2020, blev kontaktoplysningerne på institutionens leder fundet ved en desk research på institutionernes hjemmesider. Herefter fik disse ledere en direkte invitation til undersøgelsen via e-mail.

For institutioner, der udbød flere gymnasiale uddannelser i foråret 2020 blev udtrækket fra uddannelsesstatistik koblet med information fra institutionsregisteret, så der kunne rettes henvendelse til institutionernes hovedpostkasse og hovednummer.

Institutionernes administrative afdelinger modtog d. 21.-23. september et opkald, hvor de blev bedt om at oplyse kontaktoplysninger på lederne i telefonen. På den baggrund modtog vi indberetninger fra 48 ud af 119 institutioner.

Herefter blev invitation til et indberetningsskema via e-mail udsendt til dem, der ikke havde givet oplysningerne telefonisk. I e-mailen modtog lederen et personligt link til at oplyse navn og e-mailadresser på dem, der var lederne for hvert uddannelsesområde inden for institutionen i foråret 2020. De institutioner, der ikke besvarede henvendelsen modtog påmindelser i perioden fra d. 2. oktober til d. 12. oktober.

Tabellen nedenfor viser antallet af institutioner, der udbyder stx, hf, hhx eller htx, og som indberettede kontaktoplysninger for deres ledere. I alt har 144 institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser, indberettet kontaktoplysninger på ledere.

TABEL 5.2

Fremsendte kontaktoplysninger på ledere på gymnasiale uddannelser

Uddannelse	Population (institutionsniveau)	Institutioner m. indberetninger	Antal unikke ledere
Gymnasier (stx, hf, hhx og htx)	170	144	174

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Note: Antallet af unikke ledere overstiger antallet af institutioner, da nogle institutioner udbyder flere uddannelses typer og har ledere for de enkelte typer.

5.2.3 Dataindsamling

Data blandt ledere på gymnasier er indsamlet i perioden fra d. 28. september til og med d. 30. oktober 2020. Da udsendelsesgrundlaget løbende blev udvidet, når institutionerne indberettede kontaktoplysninger, har lederne modtaget invitationer og påmindelser af flere omgange i forskellige batches.

Alle ledere modtog indledningsvist en e-mailinvitation, der indeholdt et personligt link til spørgeskemaet. Herefter er der sendt løbende påmindelser til de ledere, som ikke har besvaret skemaet

og som ikke havde frabedt sig at deltage i undersøgelsen. Tidspunkt for udsendelse af e-mailinvitationer og påmindelser til fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.3

Oversigt over udsendelse af e-mailpåmindelser til lederundersøgelse

Udsendelse	Batch 1	Batch 2	Batch 3	Batch 4
E-mail invitation	28. september	6. oktober	8. oktober	13. oktober
Påmindelse 1	6. oktober	20. oktober	20. oktober	20. oktober
Påmindelse 2	28. oktober	28. oktober	28. oktober	28. oktober

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

For dem, der er ledere for mere end én uddannelsestype – fx både stx og hf – udvælges tilfældigt hvilket område de inviteres til at svare for. Det oplyses i invitationsmailen, hvilket område spørgeskemaet omhandler.

Tabellen nedenfor viser antallet af inviterede til undersøgelsen vist for unikke ledere.

TABEL 5.4

Endeligt udsendelsesgrundlag for ledere på gymnasiale uddannelser

Uddannelse	Oprindeligt udsendelsesgrundlag	Nægtede og ikke relevante	Endeligt udsendelsesgrundlag
Gymnasier (stx, hf, hhx og htx)	174	8	168

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

I alt er 174 gymnasieledere inviteret til undersøgelsen. Der er i alt 8 ledere, der enten har henvendt sig om, at de ikke ønsker at deltage, eller som vurderes ikke at være relevante. Ikke relevante ledere dækker over ledere:

- Der har været sygemeldte/på orlov i foråret 2020 eller er sygemeldte/på orlov på nuværende tidspunkt
- Ikke var ansat i foråret 2020
- Der oplever, at de stillede spørgsmål ikke er meningsfulde for den konkrete skoletype.

5.2.4 Svarprocenter

I alt deltog 91 gymnasieledere i undersøgelsen, og dermed blev der opnået en samlet svarprocent på 55 % ud af udsendelsesgrundlaget.

TABEL 5.5

Samlet svarprocent for ledere på de gymnasiale uddannelser

	Udsendelsesgrundlag	Svar	Svarprocent
Gymnasier (stx, hf, hhx og htx)	168	91	55 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Tabellen nedenfor viser svarprocenter ud af udsendelsesgrundlaget for ledere på gymnasierne fordelt på uddannelsestyper.

TABEL 5.6

Svarprocenter for ledere på de gymnasiale uddannelser fordelt på uddannelsestype

	Udsendelsesgrundlag	Svar	Svarprocent
Stx	80	48	60 %
Hf	32	17	53 %
Hhx	35	15	43 %
Htx	21	11	52 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

5.2.5 Repræsentativitet

For at undersøge hvorvidt den adspurgte gruppe (datagrundlaget) er repræsentativ ift. populationen af ledere på de gymnasiale uddannelser, har vi sammenlignet og testet fordelinger på udvalgte faktorer blandt populationen og datagrundlaget på institutionsniveau via frekvenstabeller og signifikanstest.

Vi sammenligner fordelinger i datagrundlaget og populationen på følgende faktorer:

- Gymnasietype
- Beliggenhedsregion (institutionens geografiske placering)
- Skolestørrelse
- Andel elever med anden etnisk herkomst end dansk
- Gennemsnitlig afgangskarakter.

Resultatet af repræsentativitetstesten viser, at vi i analysegrundlaget kan konstatere signifikante skævheder i analysegrundlaget hvad angår gymnasietype (overrepræsentation af stx), beliggenhedsregion (overrepræsentation af gymnasier beliggende i Region Nordjylland) samt gennemsnitlig afgangskarakter (overrepræsentation af fagligt stærke elever på skolerne), når man sammenligner med fordelingerne i populationen.

På baggrund af ovenstående kan vi således konkludere, at data fra lederundersøgelsen i sin helhed ikke kan betragtes som repræsentativ ift. populationen.

I tabellen nedenfor undersøges repræsentativiteten af data for ledere på gymnasierne. Dette gøres ved at sammenholde fordelingerne blandt besvarelserne på de udvalgte variable med fordelingerne i populationen på institutionsniveau. Afvigelsen mellem disse vises i procentpoint med angivelse af om denne er signifikant.

Da data er indsamlet på uddannelsesniveau, udgøres populationen af de 275 uddannelser på institutionsniveau. I tilfælde hvor en person er leder for flere uddannelser (fx stx og hf) er lederen som nævnt kun inviteret til undersøgelsen én gang. Denne person vil dog i nedenstående opgørelse stå som besvaret for alle de typer af uddannelse, som vedkommende er leder for. Datagrundlaget udgøres derved af 120 besvarelser. Da vi ikke kender strukturen for ledelsesansvaret på de gymnasieinstitutioner i populationen, der ikke har indberettet ledere, har vi ikke det fulde overblik over antal ledere i populationen. For de institutioner, der ikke har indberettet ledere, opgøres én leder pr. gymnasietype. Der vil derfor være visse usikkerheder forbundet med repræsentativitetstesten på lederniveau:

TABEL 5.7

Repræsentativitetsanalyse for ledere på gymnasiale uddannelser

Baggrundvariable		Population (uddannelsesniveau)		Datagrundlag (uddannelsesniveau)		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Gymnasietype	Stx	123	45 %	64	53 %	8*
	Hf	77	28 %	33	28 %	0
	Hhx	41	15 %	15	13 %	-2
	Htx	34	12 %	8	7 %	-5*
Region	Region Hovedstaden	63	23 %	26	22 %	-1
	Region Midtjylland	66	24 %	24	20 %	-4
	Region Nordjylland	33	12 %	22	18 %	6*
	Region Sjælland	44	16 %	16	13 %	-3
	Region Syddanmark	69	25 %	32	27 %	2
Skolestørrelse (elevbestand)	Under 200	90	33 %	39	33 %	0
	200-500	72	26 %	25	21 %	-5
	501-750	50	18 %	22	18 %	0
	Over 750	63	23 %	34	28 %	5
Andel etnisk minoritet	Under 7%	75	27 %	37	31 %	4
	7-12%	114	41 %	51	43 %	2
	Over 12%	86	31 %	32	27 %	-4
Gennemsnitlig	Under 6	54	20 %	21	18 %	-2
	6,0-6,8	81	29 %	30	25 %	-4

Baggrundsvariable		Population (uddannelsesniveau)		Datagrundlag (uddannelsesniveau)		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
adgangskarakter	6,8-7,3	78	28 %	34	28 %	0
	Over 7,3	55	20 %	32	27 %	7*
	Uoplyst	7	3 %	3	3 %	0

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Udtræk fra Uddannelsesstatistik.dk.

Note: Signifikant afvigelse fra populationen ved signifikansniveau på 5 % ($p < 0,05$) er markeret med *.

5.2.6 Databehandling og analyse

I rapporten er data blevet analyseret og afrapporteret primært via frekvens- og krydstabeller.

Til test af statistisk signifikans i krydstabellerne er der anvendt en χ^2 -test. Da vi ikke fandt nogle interessante signifikante resultater af analyserne af krydstabeller mellem udvalgte spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere, er ingen krydstabeller afrapporteret i rapport eller bilag.

5.3 Spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser

Spørgeskemaundersøgelsen blandt elever på de gymnasiale uddannelser blev tilrettelagt som en stikprøveundersøgelse.

Fra population, til stikprøve, til udsendelsesgrundlag til datagrundlaget sker imidlertid et indberetnings- og besvarelsesbortfald, så det endelige datagrundlag udgøres af besvarelser fra 1.038 gymnasielever.

Figuren nedenfor illustrerer udviklingen fra population til stikprøve til udsendelsesgrundlag til det endelige datagrundlag for undersøgelsen.

FIGUR 5.2

Fra population til datagrundlag for elever på FGU

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Tilpasset af Danmarks Evalueringsinstitut.

I de følgende afsnit gennemgås dataindsamlingens faser enkeltvis, og svarprocenter samt repræsentativitet beskrives for det endelige datagrundlag.

5.3.1 Populationsafgrænsning

Populationen kan opgøres på forskellige niveauer, hhv. på institutionsniveau, på skoleniveau (uddannelse) og på individniveau (elever). Medmindre andet er specificeret, anvendes begrebet 'population' i dette bilag om populationen på institutionsniveau. Med gymnasie-institutioner menes hovedinstitutioner, der udbyder en eller flere typer gymnasiale uddannelser, med dertilhørende hovedinstitutionsnumre, af hvilke der findes 170 i Danmark. I alt består populationen af gymnasieelever således af elever på de 170 gymnasie-institutioner.

På individniveau er populationen afgrænset til elever, der var indskrevet på en gymnasial uddannelse under nødundervisningsperioden i foråret 2020, og som fortsat var indskrevet på tidspunktet for undersøgelsen (september-oktober 2020). Dette indskrænker populationen til kun at omfatte elever i 2.g/hf og 3.g i skoleåret 2020/21.

5.3.2 Stikprøve

Undersøgelsen er gennemført blandt elever fra:

- 2.g og 3.g på stx, hhx og htx
- 2.hf på hf.

TABEL 5.8

Antal institutioner i population og stikprøven i gymnasieundersøgelsen

Uddannelse	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Stx	123	45 %	30	50 %
Hf	77	28 %	10	17 %
Hhx	41	15 %	10	17 %
Htx	34	12 %	10	17 %
Total	275	100 %	60	100 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Stx blev udtrukket til at deltage med to klasser, hf med én klasse, hhx med tre klasser og htx med 2 to klasser, sådan at stikprøvefordelingen på klasseniveau afspejlede fordelingen af elevbestanden for populationen. Tabellen nedenfor viser antallet af klasser, der blev udtrukket per uddannelse, samt det totale antal udtrukne klasser i stikprøven. De institutioner, der blev udtrukket til at deltage i elevsuryeyen med stx, skulle deltage med to klasser, hvormed bruttostikprøven på klasseniveau for stx således udgjorde 50 % af bruttostikprøven. Af tabellen fremgår ligeledes fordelingen af populationen af elever på de gymnasiale uddannelser.

TABEL 5.9

Antal udtrukne klasser i stikprøven i gymnasieundersøgelsen

Uddannelse	Antal institutioner	Antal klasser per institution	Total antal klasser	Total andel klasser	Andel elever i populationen
Stx	30	2	60	50 %	60 %
Hf	10	1	10	8 %	8 %
Hhx	10	3	30	25 %	21 %
Htx	10	2	20	17 %	11 %
Total	60	8	120	100 %	100 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

For de 60 udvalgte institutioner i stikprøven blev det igennem en desk research på institutionens hjemmeside identificeret, hvilke studieretninger de udbød. Herefter blev der foretaget en stratificeret udvælgelse af hovedområder for studieretningerne på institutionsniveau, for at opnå en tilstrækkelig spredning i datagrundlaget:

- For stx blev der simpelt tilfældigt udtrukket én 2.g klasse og én 3.g klasse uden overlap af hovedområder på de to årgange.
- For hf blev der simpelt tilfældigt udvalgt én 2.g. klasse.
- For hhx blev der simpelt tilfældigt udtrukket én 2.g klasse og to 3.g klasser, eller to 2.g klasser og én 3.g klasse, og når muligt, uden overlap af hovedområder på de to årgange/klasser.
- For htx blev der simpelt tilfældigt udtrukket én 2.g klasse og én 3.g klasse, og når muligt, uden overlap af hovedområder på de to årgange.

Da undersøgelsespopulationen var 2. og 3.g elever, var der dog en usikkerhed forbundet med desk researchen, da nogle af de udbudte hovedområder kun var for 1. årgang. I indberetningen af kontaktoplysninger blev det oplyst, hvilke klasser/hovedområder som institutionen var udtrukket til at deltage med. Hvis de ikke udbød det udtrukne hovedområde for deres 2. og 3.g elever, kunne de i stedet selv udvælge en anden klasse på det pågældende trin.

Tabellerne nedenfor viser populations- og stikprøvefordelinger på de relevante baggrundsvariable.

TABEL 5.10

Stx: Populations- og stikprøvefordelinger på baggrundsvariable

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
		Antal	Andel	Antal	Andel
Region	Region Hovedstaden	35	28 %	8	27 %
	Region Sjælland	18	15 %	7	23 %
	Region Midtjylland	29	24 %	6	20 %
	Region Nordjylland	14	11 %	2	7 %
	Region Syddanmark	27	22 %	7	23 %
Skolestørrelse (elevbestand)	Under 500	40	33 %	8	27 %
	500-750	39	32 %	8	27 %
	Over 750	44	36 %	14	47 %
Andel etnisk minoritet	Under 7 %	42	34 %	13	43 %
	7-12 %	41	33 %	6	20 %
	Over 12 %	40	33 %	11	37 %
Gennemsnitlig adgangskarakter	Under 7	37	30 %	8	27 %
	7,0-7,3	39	32 %	10	33 %
	Over 7,3	47	38 %	12	40 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Udtræk fra Uddannelsesstatistik.dk.

TABEL 5.11

Hf: Populations- og stikprøvefordelinger på baggrundsvariable

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
		Antal	Andel	Antal	Andel
Region	Region Hovedstaden	18	23 %	3	30 %
	Region Sjælland	16	21 %	3	30 %
	Region Midtjylland	13	17 %	2	20 %
	Region Nordjylland	10	13 %	0	0 %
	Region Syddanmark	20	26 %	2	20 %
Skolestørrelse (elevbestand)	Under 100	27	35 %	3	30 %
	100-145	25	32 %	3	30 %
	Over 145	25	32 %	4	40 %
Andel etnisk minoritet	Under 7 %	16	21 %	2	20 %
	7-12 %	29	38 %	4	40 %
	Over 12 %	32	42 %	4	40 %
Gennemsnitlig adgangskarakter	Under 5,6	27	35 %	4	40 %
	5,6-6,0	23	30 %	3	30 %
	Over 6,0	22	29 %	3	30 %
	Uoplyst	5	6 %	0	0 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Udtræk fra Uddannelsesstatistik.dk.

TABEL 5.12

Hhx: Populations- og stikprøvefordelinger på baggrundsvariable

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
		Antal	Andel	Antal	Andel
Region	Region Hovedstaden	4	10 %	2	20 %
	Region Sjælland	5	12 %	1	10 %
	Region Midtjylland	13	32 %	4	40 %
	Region Nordjylland	5	12 %	1	10 %
	Region Syddanmark	14	34 %	2	20 %
Skolestørrelse (elevbestand)	Under 400	20	49 %	5	50 %
	Over 400	21	51 %	5	50 %
Andel etnisk minoritet	Under 7 %	12	29 %	3	30 %
	7-12 %	23	56 %	5	50 %

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
		Antal	Andel	Antal	Andel
	Over 12 %	6	15 %	2	20 %
Gennemsnitlig adgangskaraktter	Under 6,7	24	59 %	5	50 %
	Over 6,7	17	41 %	5	50 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Udtræk fra Uddannelsesstatistik.dk.

TABEL 5.13

Htx: Populations- og stikprøvefordelinger på baggrundsvariable

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (institutioner)		Stikprøve (institutioner)	
		Antal	Andel	Antal	Andel
Region	Region Hovedstaden	6	18 %	1	10 %
	Region Sjælland	5	15 %	2	20 %
	Region Midtjylland	11	32 %	3	30 %
	Region Nordjylland	4	12 %	1	10 %
	Region Syddanmark	8	24 %	3	30 %
Skolestørrelse (elevbestand)	Under 400	17	50 %	5	50 %
	Over 400	17	50 %	5	50 %
Andel etnisk minoritet	Under 7 %	5	15 %	2	20 %
	7-12 %	21	62 %	6	60 %
	Over 12 %	8	24 %	2	20 %
Gennemsnitlig adgangskaraktter	Under 6,7	16	47 %	5	50 %
	Over 6,7	16	47 %	5	50 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion. Udtræk fra Uddannelsesstatistik.dk.

5.3.3 Udsendelsesgrundlag

Indberetning

De 60 gymnasier i stikprøven modtog d. 2. september 2020 et indberetningsskema, hvor de blev inviteret til at oplyse navn og e-mail på dansk læreren (eller en anden lærer, der skulle stå for afholdelse af undersøgelsen) for de udvalgte 2.g og 3.g klasser, klassebetegnelse (fx 2.a, 3.x) samt antal elever i klassen. De gymnasier, der ikke besvarede vores henvendelse modtog påmindelse d. 7. september og dernæst endnu en påmindelse d. 11. september, hvis vi fortsat ikke havde hørt fra institutionen.

Tabellen nedenfor viser antallet af gymnasiale institutioner, der indberettede kontaktoplysninger for deres klasser på gymnasierne. Her ses det, at 32 institutioner indberettede kontaktoplysninger, hvilket svarer til 53 % af institutionerne i stikprøven. Disse 32 institutioner udgør udsendelsesgrundlaget for dataindsamlingen.

TABEL 5.14

Antal institutioner med indberetninger for gymnasieelever

Uddannelse	Stikprøve	Udsendelsesgrundlag	Andel
Samlet	60	32	53 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Alle 32 institutioner indberettede antallet af elever i de oplyste klasser i indberetningsskemaet. Samlet set er antallet af elever i disse klasser 1.512.

TABEL 5.15

Antal institutioner med indberetninger for gymnasieelever, fordelt på uddannelsestype

Uddannelse	Antal institutioner	Antal Indberettede elever
Stx	35	829
Hf	5	119
Hhx	18	451
Htx	6	113
Samlet	64	1.512

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Note: Da nogle institutioner udbyder flere typer uddannelser, summerer antallet af institutioner til mere end de 32, der indgår i udsendelsesgrundlaget.

5.3.4 Dataindsamling

Data blandt gymnasieelever er indsamlet i perioden fra d. 15. september til og med d. 30. oktober 2020. Der er indledningsvist udsendt e-mailinvitationer til alle undervisere i udsendelsesgrundlaget. E-mail-invitationen indeholdt et informationsbrev til forældre og elever, som lærerne blev anbefalet at dele ud senest tre hverdage før, at klassen besvarer skemaet. Invitationen indeholdt desuden instruktioner til, hvordan eleverne tilgår spørgeskemaet via UNI-login, og at skemaet bedes udfyldes i klassen. Derefter er der sendt to påmindelser med seks dages mellemrum.

TABEL 5.16

Oversigt over invitationer og påmindelser til gymnasieundersøgelsen

E-mail invitation	Påmindelse 1	Påmindelse 2	Telefonisk påmindelse
15. september	2. oktober	8. oktober	Uge 43

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Samtlige undervisere på gymnasierne i stikprøven er forsøgt kontaktet telefonisk i uge 43 med det formål at minde dem om elevernes deltagelse i undersøgelsen. For de fleste underviseres vedkommende har det ikke været muligt at finde et direkte telefonnummer, og underviserne er derfor forsøgt kontaktet via administrationen på de enkelte ungdomsuddannelser. I tilfælde hvor underviserne ikke var tilgængelige på tidspunktet for opkaldet er der lagt en besked til læreren via skolens sekretær.

Tabellen nedenfor viser succesrate ved den telefoniske påmindelse. I 92 % af tilfældene har læreren eller administrationen modtaget en mundtlig påmindelse – enten direkte i telefonen eller ved telefonsvareren.

TABEL 5.17

Succesrate ved telefonisk påmindelse

Telefonisk påmindelse	Antal	Andel
Talt med ansvarlig lærer for klassen	22	35 %
Lagt besked på telefonsvarer	7	11 %
Talt med skolens administration	29	46 %
Ikke opnået kontakt til skole/lærer	5	8 %

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

5.3.5 Svarprocenter

I alt deltog 1.038 gymnasieelever i undersøgelsen, og dermed blev der opnået en samlet svarprocent på 69 %.

TABEL 5.18

Samlet svarprocent for elever på gymnasier

Uddannelse	Udsendelsesgrundlag (indberettede elever)	Svar	Svarprocent
Gymnasier (stx, hf, hhx og htx)	1.512	1.038	69 %

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

Tabellen nedenfor viser svarprocenterne for gymnasieelever, fordelt på gymnasietype.

TABEL 5.19

Svarprocenter for elever på gymnasier

Uddannelsestype	Udsendelsesgrundlag (indberettede klasser)	Udsendelsesgrundlag (indberettede elever)	Svar	Svarprocent
Stx	35	829	610	74 %
Hf	5	119	57	48 %
Hhx	18	451	287	64 %
Htx	6	113	84	74 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på gymnasieområdet, udarbejdet af Epinion.

5.3.6 Repræsentativitet

For at undersøge hvorvidt den adspurgte gruppe (datagrundlaget) er repræsentativ ift. populationen af elever på de gymnasiale uddannelser er der anvendt følgende fremgangsmåde:

1. Sammenligning og test af fordelinger på udvalgte faktorer blandt populationen og datagrundlaget på individniveau via frekvenstabeller og signifikanstest
2. Afprøvning af vægtning på udvalgte faktorer via sammenligning af frekvenstabeller med og uden vægtning.

Fordelinger i datagrundlaget og populationen sammenlignes mht. følgende parametre:

- Gymnasietype
- Bopælsregion (institutionens geografiske placering)
- Køn
- Karakterer fra folkeskolens afgangseksamen
- Husstandsindkomst
- Forældres højst fuldførte uddannelse.

Resultatet af repræsentativitetstesten viser, at der kan konstateres signifikante skævheder i analysegrundlaget, hvad angår gymnasietype, bopælsregion, etnisk herkomst, husstandsindkomst samt forældres uddannelsesniveau, når man sammenligner med fordelingerne i populationen. Analysen tyder ikke på, at der er udfordringer med repræsentativiteten, hvad angår køn og elevers karaktergennemsnit fra folkeskolens afgangseksamen (se tabel 5.20 nedenfor). På baggrund af det ovenstående kan det således konkluderes, at data fra elevundersøgelsen i sin helhed ikke kan betragtes som repræsentativt ift. populationen.

Via afprøvning af vægtning ift. de baggrundskarakteristika, som repræsentativitetsanalysen viste udfordringer med, kan det konstateres, at vægtning på disse variable ikke gør en substantiel forskel for svarfordelingerne på spørgsmålene i spørgeskemaundersøgelsen. Dette uddybes i afsnit om vægtning nedenfor.

På baggrund af ovenstående analyser afrapporteres uvægtede resultater fra spørgeskemaundersøgelsen blandt elever på gymnasiale uddannelser. Elevdata bør dog fortsat ikke betragtes som repræsentativ ift. populationen i sin helhed.

I tabellen neden for vises fordelingerne i datagrundlaget (besvarelserne) på udvalgte baggrundsvariable med fordelingerne i populationen på individniveau. Afvigelsen mellem disse vises i procentpoint med angivelse af om denne er signifikant med en *.

TABEL 5.20

Repræsentativitetsanalyse på individniveau for elever på gymnasiale uddannelser

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (elever)		Datagrundlag (elever)		Difference
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct.point
Uddannelsestype*	Stx	82.538	58,1 %	609	58,7 %	0,7
	Hf	17.657	12,4 %	57	5,5 %	-6,9
	Hhx	14.197	10,0 %	287	27,7 %	17,7
	Htx	27.749	19,5 %	84	8,1 %	-11,4
Bopælsregion*	Region Nordjylland	13.126	9,3 %	170	16,4 %	7,2
	Region Midtjylland	32.629	23,0 %	244	23,6 %	0,6
	Region Syddanmark	30.388	21,4 %	271	26,2 %	4,8
	Region Hovedstaden	44.453	31,4 %	128	12,4 %	-19,0
	Region Sjælland	21.133	14,9 %	221	21,4 %	6,5
Køn	Pige	76.527	54,0 %	583	56,4 %	2,4
	Dreng	65.202	46,0 %	451	43,6 %	-2,4
Etnisk herkomst*	Dansk/vestlig indvandrer/ efterkommer	125.056	88,2 %	946	91,5 %	3,3
	Ikke-vestlig indvandrer/ efterkommer	16.673	11,8 %	88	8,5 %	-3,3
Gennemsnit fra folkeskolens afgangsprøve	Under 4	3.073	2,8 %	24	2,4 %	-0,4
	4,0-6,9	28.758	25,9 %	244	24,6 %	-1,3
	7,0-8,49	27.136	24,5 %	237	23,9 %	-0,5
	8,5-9,9	28.602	25,8 %	283	28,6 %	2,8
	10+	23.382	21,1 %	203	20,5 %	-0,6
Husstandsindkomst*	Kvartil 1	32.094	25,0 %	226	23,4 %	-1,7

Baggrundsvariabel	Kategori	Population (elever)		Datagrundlag (elever)		Difference
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct.point
	Kvartil 2	32.092	25,0 %	299	30,9 %	5,9
	Kvartil 3	32.093	25,0 %	227	23,5 %	-1,6
	Kvartil 4	32.093	25,0 %	216	22,3 %	-2,7
Forældres højst fuldførte uddannelse*	Ingen kompetencegivende uddannelse	10.677	7,6 %	61	5,9 %	-1,7
	Erhvervsuddannelse	43.228	30,8 %	324	31,5 %	0,7
	Videregående uddannelse	86.612	61,6 %	644	62,6 %	0,9

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistiks elevregister (KOTRE), befolkningsregister (BEF), uddannelsesregister (UDDA) samt indkomstregister (FAIK). Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Note: Populationen der sammenlignes med udgøres af elever, der gik på enten stx, hf, hhx eller htx i september 2019. Der er dermed ikke 100 % overlap mellem populationen, der sammenlignes med, og den egentlige population af elever, som opgøres som elever, der gik gymnasiet i foråret 2020 og som gik i 2.g eller 3.g i september 2020.

Note: Da oplysninger tilgængelige for populationen varierer fra baggrundsvariabel til baggrundsvariabel varierer totalen også, både på populations- og datagrundlagsniveau. På de fleste baggrundsvariable (køn, etnisk herkomst, bopælsregion, uddannelsestype og forældres uddannelsesniveau) er der under 1 % missing. Hvad angår karakterer fra folkeskolens afgangsprøve er 4,5 % missing, mens der er 6,7 % missing på husstandsindkomst.

Vægtning af elevbesvarelser på gymnasierne

På baggrund af repræsentativitetsanalysen fandt vi væsentlig grund til at afprøve, hvorvidt skævheder i henhold til parametrene gymnasietype, bopælsregion, etnisk herkomst, husstandsindkomst og forældres uddannelse kan udlignes ved statistisk vægtning. Vægtning af data giver mulighed for at rette op på skævheder i data efter dataindsamling ved at tildele de enkelte respondenter vægte, således at besvarelser fra underrepræsenterede grupper i stikprøven tildeles større vægt end besvarelser fra respondenter i overrepræsenterede grupper (Milhøj, 1994, s. 329).

Vi anvender ”analytical weights” i STATA til denne procedure. Disse vægte korrigerer for sandsynlighed ved udtræk til stikprøven, således at der vægtes omvendt proportionalt med sandsynligheden for, at en observation udtrækkes til stikprøve. Vægtene er først afprøvet enkeltvis og efterfølgende samlet for at undersøge både, om tilføjelsen af en enkelt vægt eller vægtene til sammen vil ændre på udfaldene af de anvendte spørgsmål i analysen.

Følgende tabeller undersøger differencen i fordelingerne mellem populationen og datagrundlaget på udvalgte spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen, både når der ikke vægtes, samt når der vægtes på hhv. gymnasietype, bopælsregion, etnisk herkomst, husstandsindkomst og forældres uddannelsesniveau.

TABEL 5.21

Sammenligning af uvægtede og vægtede fordelinger på udvalgte spørgsmål. Vægtet ift. gymnasietype.

Spørgsmål	Uden vægt		Gymnasietypevægt		Difference Pct.point
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Hvis du skal sammenligne undervisningen før Corona med undervisningen derhjemme, vil du så mene: At du var mere eller mindre motiveret for skolearbejdet derhjemme					
Meget mere	64	6,2 %	65	6,3 %	0,1
Lidt mere	121	11,7 %	126	12,1 %	0,5
Det samme	166	16,0 %	159	15,3 %	-0,7
Lidt mindre	245	23,6 %	250	24,1 %	0,5
Meget mindre	442	42,6 %	437	42,1 %	-0,5
Total	1.038	100,0 %	1.037	100,0 %	
Hvor ofte havde du svært ved at forstå, hvad de skoleopgaver, du skulle lave derhjemme, gik ud på?					
Aldrig	48	4,6 %	42	4,0 %	-0,6
Sjældent	402	38,7 %	389	37,5 %	-1,2
Nogle gange	421	40,6 %	423	40,8 %	0,2
Ofte	153	14,7 %	170	16,4 %	1,7
Altid	14	1,4 %	13	1,3 %	-0,1
Total	1.038	100,0 %	1.037	100,0 %	
Hvor ofte følte du dig ensom, mens du havde skole hjemmefra?					
Aldrig	239	23,0 %	237	22,9 %	-0,2
Sjældent	231	22,3 %	228	22,0 %	-0,3
Nogle gange	274	26,4 %	275	26,5 %	0,1
Ofte	234	22,5 %	234	22,6 %	0,0
Altid	60	5,8 %	63	6,1 %	0,3
Total	1.038	100,0 %	1.037	100,0 %	

Kilde: Udtræk fra uddannelsesstatistik.dk samt spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser, EVA 2020. Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Note: En elev, der har besvaret spørgeskemaet, har ikke oplysninger om gymnasietype tilknyttet. Denne elev indgår ikke i oversigten over de vægtede fordelinger, hvorfor n er mindre her

TABEL 5.22

Sammenligning af uvægtede og vægtede fordelinger på udvalgte spørgsmål. Vægtet ift. elevens bopælsregion.

Spørgsmål	Uden vægt		Regionvægt		Difference Pct.point
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Hvis du skal sammenligne undervisningen før Corona med undervisningen derhjemme, vil du så mene: At du var mere eller mindre motiveret for skolearbejdet derhjemme					
Meget mere	64	6,2 %	64	6,2 %	0,1
Lidt mere	121	11,7 %	122	11,8 %	0,1
Det samme	166	16,0 %	169	16,3 %	0,3
Lidt mindre	245	23,6 %	245	23,7 %	0,1
Meget mindre	442	42,6 %	434	42,0 %	-0,6
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0 %	
Hvor ofte havde du svært ved at forstå, hvad de skoleopgaver, du skulle lave derhjemme, gik ud på?					
Aldrig	48	4,6 %	43	4,2 %	-0,4
Sjældent	402	38,7 %	396	38,3 %	-0,4
Nogle gange	421	40,6 %	424	41,0 %	0,4
Ofte	153	14,7 %	156	15,1 %	0,4
Altid	14	1,4 %	15	1,4 %	0,1
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0 %	
Hvor ofte følte du dig ensom, mens du havde skole hjemmefra?					
Aldrig	239	23,0 %	225	21,7 %	-1,3
Sjældent	231	22,3 %	222	21,5 %	-0,8
Nogle gange	274	26,4 %	267	25,8 %	-0,6
Ofte	234	22,5 %	249	24,1 %	1,5
Altid	60	5,8 %	72	7,0 %	1,2
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0	

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistiks befolkningsregister (BEF) samt spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser, EVA 2020. Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).
 Note: Fire elever, der har besvaret spørgeskemaet, kunne ikke findes i Danmarks Statistiks befolkningsregister, hvorfra bopælsoplysninger er hentet. Disse elever indgår ikke i oversigten over de vægtede fordelinger, hvorfor n er mindre her.

TABEL 5.23

Sammenligning af uvægtede og vægtede fordelinger på udvalgte spørgsmål. Vægtet ift. etnisk herkomst.

Spørgsmål	Uden vægt		Etnisk herkomst vægt		Difference Pct.point
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Hvis du skal sammenligne undervisningen før Corona med undervisningen derhjemme, vil du så mene: At du var mere eller mindre motiveret for skolearbejdet derhjemme?					
Meget mere	64	6,2 %	63	6,1 %	0,0
Lidt mere	121	11,7 %	121	11,7 %	0,1
Det samme	166	16,0 %	165	16,0 %	0,0
Lidt mindre	245	23,6 %	243	23,5 %	-0,1
Meget mindre	442	42,6 %	441	42,6 %	0,1
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0 %	
Hvor ofte havde du svært ved at forstå, hvad de skoleopgaver, du skulle lave derhjemme, gik ud på?					
Aldrig	48	4,6 %	47	4,5 %	-0,1
Sjældent	402	38,7 %	397	38,4 %	-0,3
Nogle gange	421	40,6 %	421	40,7 %	0,2
Ofte	153	14,7 %	155	15,0 %	0,2
Altid	14	1,4 %	14	1,4 %	0,0
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0 %	
Hvor ofte følte du dig ensom, mens du havde skole hjemmefra?					
Aldrig	239	23,0 %	237	23,0 %	-0,1
Sjældent	231	22,3 %	230	22,3 %	0,0
Nogle gange	274	26,4 %	272	26,3 %	-0,1
Ofte	234	22,5 %	233	22,5 %	0,0
Altid	60	5,8 %	61	5,9 %	0,1
Total	1.038	100,0 %	1.034	100,0 %	

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistiks befolkningsregister (BEF) samt spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser, EVA 2020. Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Note: Fire elever, der har besvaret spørgeskemaet, kunne ikke findes i Danmarks Statistiks befolkningsregister, hvorfra herkomstoplysninger er hentet. Disse elever indgår ikke i oversigten over de vægtede fordelinger, hvorfor n er mindre her.

TABEL 5.24

Sammenligning af uvægtede og vægtede fordelinger på udvalgte spørgsmål. Vægtet ift. indkomst.

	Uden vægt		Indkomst vægt		Difference
	Antal	Procent	Antal	Procent	Pct.point
Hvis du skal sammenligne undervisningen før Corona med undervisningen derhjemme, vil du så mene: At du var mere eller mindre motiveret for skolearbejdet derhjemme					
Meget mere	64	6,2 %	59	6,1 %	0,0
Lidt mere	121	11,7 %	114	11,8 %	0,1
Det samme	166	16,0 %	154	16,0 %	0,0
Lidt mindre	245	23,6 %	236	24,4 %	0,8
Meget mindre	442	42,6 %	404	41,7 %	-0,8
Total	1.038	100,0 %	968	100,0 %	
Hvor ofte havde du svært ved at forstå, hvad de skoleopgaver, du skulle lave derhjemme, gik ud på?					
Aldrig	48	4,6 %	48	5,0 %	0,4
Sjældent	402	38,7 %	375	38,8 %	0,0
Nogle gange	421	40,6 %	399	41,2 %	0,7
Ofte	153	14,7 %	137	14,2 %	-0,5
Altid	14	1,4 %	8	0,8 %	-0,5
Total	1.038	100,0 %	968	100,0 %	
Hvor ofte følte du dig ensom, mens du havde skole hjemmefra?					
Aldrig	239	23,0 %	228	23,6 %	0,5
Sjældent	231	22,3 %	220	22,8 %	0,5
Nogle gange	274	26,4 %	252	26,1 %	-0,3
Ofte	234	22,5 %	215	22,2 %	-0,3
Altid	60	5,8 %	52	5,4 %	-0,4
Total	1.038	100,0 %	968	100,0 %	

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistiks indkomstregister (FAIK) samt spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser, EVA 2020. Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Note: 70 elever, der har besvaret spørgeskemaet, kunne ikke findes i Danmarks Statistiks indkomstregister (FAIK), hvor fra husstandsindkomster er hentet. Disse elever indgår ikke i oversigten over de vægtede fordelinger, hvorfor n er mindre her.

TABEL 5.25

Sammenligning af uvægtede og vægtede fordelinger på udvalgte spørgsmål. Vægtet ift. forældres uddannelse.

	Uden vægt		Uddannelsesvægt		Difference
	Antal	Procent	Antal	Procent	Pct.point
Hvis du skal sammenligne undervisningen før Corona med undervisningen derhjemme, vil du så mene: At du var mere eller mindre motiveret for skolearbejdet derhjemme					
Meget mere	64	6,2 %	62	6,0 %	-0,2
Lidt mere	121	11,7 %	121	11,8 %	0,1
Det samme	166	16,0 %	165	16,0 %	0,0
Lidt mindre	245	23,6 %	244	23,7 %	0,1
Meget mindre	442	42,6 %	438	42,6 %	0,0
Total	1.038	100,0 %	1.029	100,0 %	
Hvor ofte havde du svært ved at forstå, hvad de skoleopgaver, du skulle lave derhjemme, gik ud på?					
Aldrig	48	4,6 %	48	4,7 %	0,0
Sjældent	402	38,7 %	398	38,7 %	0,0
Nogle gange	421	40,6 %	417	40,5 %	-0,1
Ofte	153	14,7 %	152	14,8 %	0,0
Altid	14	1,4 %	14	1,4 %	0,0
Total	1.038	100,0 %	1.029	100,0 %	
Hvor ofte følte du dig ensom, mens du havde skole hjemmefra?					
Aldrig	239	23,0 %	238	23,1 %	0,1
Sjældent	231	22,3 %	229	22,3 %	0,0
Nogle gange	274	26,4 %	270	26,3 %	-0,1
Ofte	234	22,5 %	232	22,5 %	0,0
Altid	60	5,8 %	60	5,9 %	0,1
Total	1.038	100,0 %	1.029	100,0 %	

Kilde: Udtræk fra Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA) samt spørgeskemaundersøgelse blandt elever på gymnasiale uddannelser, EVA 2020. Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).
 Note: 9 elever, der har besvaret spørgeskemaet, kunne ikke findes i Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDF), hvorfra oplysninger om forældres uddannelsesniveau er hentet. Disse elever indgår ikke i oversigten over de vægtede fordelinger, hvorfor n er mindre her.

Tabellerne 5.21-5.25 viser, at forskellene mellem fordelingerne blandt de uvægtede besvarelser og besvarelser, der er vægtet ift. gymnasietype, bopælsregion, etnisk herkomst, husstandsindkomst og forældres uddannelsesniveau, ligger mellem -0,8 og 1,7 procentpoint. I forhold til vægtning af data gælder det, at hvis interessevariablen ikke afhænger af de inddelingskriterier, der vægtes efter, er vægtningen overflødig. Derimod kan man risikere at øge usikkerheden i de statistiske estimater ved vægtning, uden at vægtningen egentlig retter op på skævhed i data (Milhøj, 1994, s. 340).

Når forskellen på de vægtede fordelinger og de uvægtede fordelinger ligger på dette niveau, vurderer vi at vægtningen ikke har en substantielt effekt på fordelingen af besvarelserne i spørgeskemaundersøgelsen. Derfor præsenteres uvægtede resultater i rapporten. Elevdata fra spørgeskemaundersøgelsen blandt gymnasielever bør forsat ikke betragtes som repræsentativ ift. populationen i sin helhed.

5.3.7 Registerdata

Til dele af analyserne af data fra spørgeskemaundersøgelsen blandt gymnasieelever er der anvendt udtræk fra Danmarks Statistiks og Styrelsen for IT og Lærings (STIL) registre.

Fra Danmarks Statistik er modtaget udtræk fra:

- Elevregistret (KOTRE) – oplysninger om gymnasiale uddannelsesforløb i perioden 2016-2019.
- Befolkningsregistret (BEF) – oplysninger om elevers køn, alder, bopælskommune, etniske herkomst.
- Familieindkomster (FAIK) – oplysninger om elevers husstandsindkomst.
- Uddannelser (UDDA) – oplysninger om elevers forældres uddannelsesniveau.

Alle udtræk fra DST er opgjort pr. 30. september 2019⁴.

Fra Styrelsen for IT og Læring har vi modtaget udtræk om gymnasieelevers karakterer fra folkeskolens afgangsprøve i perioden 2016-2019.

Operationalisering af variable

Data fra DST og STIL blev bearbejdet og kategoriseret på følgende måde:

Etnisk herkomst

Elever som er registreret som en del af den danske befolkning i september 2019 har oplysninger om etnisk herkomst i befolkningsregistret. Oplysninger om elevens etniske herkomst er sammenkoblet af to variable i udtrækket fra befolkningsregistret, nemlig indvandrerstype (IE_TYPE⁵) og oprindelsesland (OPR_LAND⁶). Herudfra har vi kategoriseret variablen således:

- Elever med dansk herkomst og elever med vestlig herkomst (herunder både indvandrere og efterkommere)
- Elever med ikke-vestlig herkomst (herunder både indvandrere og efterkommere).

4 Dette skyldes, at Danmarks Statistiks registre opdateres med et års forsinkelse. Således var udtræk fra 30. september 2019 senest tilgængelige data.

5 <https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/Dokumentation/hoekvalitetsvariable/udlaendinge/ie-type>.

6 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/opr-land>.

Husstandsindkomst

Husstandsindkomst er defineret som den samlede årlige indkomst for den husstand, som eleven er en del af i september 2019. Bor eleven alene vil husstandsindkomsten være elevens egen indkomst. Oplysninger om husstandsindkomst er opgjort som ækvivaleret familieindkomst (FAMA-EKVIVADISP_13⁷). Herudfra har vi kategoriseret variabelen ud fra kvartiler således:

- 25. percentil: 201.184 kr.
- 50. percentil: 269.309 kr.
- 75. percentil: 346.347 kr.

Forældres uddannelsesniveau

Forældres uddannelsesniveau er dannet ud fra dels en kobling af elev til forældre via befolkningsregisteret (MOR_ID⁸ og FAR_ID⁹) og derefter udtræk fra uddannelsesregisteret (UDDA) om forældres højst fuldførte uddannelse (HFAUDD¹⁰). Oplysningerne er opgjort samlet for forældrenes uddannelsesstatus, således at den forælder med højeste uddannelsesniveau definerer hvilken kategori forældrene hører under. Variablen er kategoriseret som følgende:

- Ingen kompetencegivende uddannelse, herunder grundskole, 10. klasse, forberedende uddannelse, gymnasieuddannelse.
- Erhvervsuddannelse, inkl. eux.
- Videregående uddannelse, herunder korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Karakterer fra folkeskolens afgangsprøve

Karakterer fra folkeskolens afgangsprøve (FSA) indeholder oplysninger om elevens samlede vægtede gennemsnit fra folkeskolens afgangsprøve. Udtrækket indeholder oplysninger fra folkeskolens afgangsprøver fra 2016-2019. Elever i spørgeskemapopulationen, der har færdiggjort deres folkeskoleuddannelse før 2016 vil således ikke være en del af dette udtræk. Variablen, der er brugt i analyser og repræsentativitetstests er en kategorisering af gennemsnittet. Kategorierne er således defineret:

- Under 4,0
- 4,0-6,9
- 7,0-8,4
- 8,5-9,9
- Over 10

7 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/familieindkomst/famaekvivadisip-13>.

8 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/mor-id>.

9 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/far-id>.

10 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/Uddannelsesdata/Befolkningens-Uddannelse/HFAUDD>.

Anvendelse af data

Registerdata er primært anvendt med henblik på at undersøge, om nødundervisningen har påvirket forskellige elevgrupper forskelligt, dvs. om besvarelser af udvalgte spørgsmål fordeler sig forskelligt afhængig af fx elevernes faglige udgangspunkt eller socioøkonomiske baggrund.

Registerdata blev endvidere anvendt i forbindelse med repræsentativitetsanalysen med henblik på at teste, om respondenterne er repræsentative for populationen på individniveau hvad angår køn, etnisk herkomst, bopælskommune, husstandsindkomst, karakterer fra folkeskolen samt forældrenes uddannelsesmæssige baggrund.

5.3.8 Databehandling og analyse

I rapporten er data blevet analyseret og afrapporteret primært via frekvens- og krydstabeller.

Til test af statistisk signifikans i krydstabellerne er der anvendt en χ^2 -test. I rapporten indgår en analyse af elevernes besvarelser sammenholdt med deres gennemsnit fra folkeskolens afgangsprøver. Da vi ikke fandt nogle interessante signifikante resultater af analyserne af de øvrige krydstabeller mellem udvalgte spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen blandt elever, er ingen yderligere krydstabeller afrapporteret i rapport eller bilag.

Metodebilag A: De gymnasiale uddannelsers erfaringer med nødundervisning som følge af covid-19-pandemien

© 2021 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-488-9

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk